

З А К О Н
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О КОМУНАЛНОЈ ПОЛИЦИЈИ

Члан 1.

У Закону о комуналној полицији („Службени гласник РС”, број 51/09) у члану 1. став 1. после речи: „територији” додаје се реч: „општине” и запета, а текст у загради после две тачке допуњује се речима: „општина, односно”.

Члан 2.

Члан 2. мења се и гласи:

„Комуналну полицију општина, односно град образује као унутрашњу организациону јединицу у саставу јединственог органа општинске, односно градске управе, односно управе образоване за поједину област.

Унутрашња организациона јединица комуналне полиције не може имати мање од три комунална полицајца.“

Члан 3.

Члан 3. мења се и гласи:

„Комуналном полицијом руководи начелник комуналне полиције.

Послове комуналне полиције обављају униформисани комунални полицајци.

Изузетно од става 2. овог члана, послове комуналне полиције могу обављати и комунални полицајци без службене униформе са ознакама, по писаном налогу начелника комуналне полиције.

Начелник комуналне полиције и комунални полицајци у обављању послова из делокруга комуналне полиције имају посебна овлашћења утврђена овим законом, укључујући и овлашћења за употребу одређених средстава принуде.

Комунални полицајци стручно се оспособљавају и усавршавају у складу са одредбама овог закона.”

Члан 4.

У члану 7. став 1. после речи: „сарађује са” додају се речи: „општинским, односно”.

У ст. 2. и 3. истог члана после речи: „полиције и” додају се речи: „општинских, односно”.

Члан 5.

У члану 8. после става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„На основу образложеног захтева, полиција ће доставити податке из става 2. овог члана и евидентирати ко је тражио податке, разлог за њихово тражење и начин достављања тих података.

Евиденцију о подацима из става 3. овог члана води комунална полиција и обезбеђује коришћење тих података у складу са прописима којима се уређује заштита личних података.“

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Члан 6.

У члану 9. став 2. после речи: „приградском” додају се запета и речи: „односно локалном”.

После става 2. тог члана додаје се став 3, који гласи:

„Комунална полиција општина и градова у обављању послова међусобно сарађује, размењује податке и обавештења и остварује друге облике заједничког рада у оквиру узајамног пружања стручне помоћи.“

Члан 7.

У члану 11. ст. 1. и 4. испред речи: „градско” додају се речи: „општинско, односно”.

У ставу 2. истог члана после речи: „их” додају се речи: „општинском, односно”.

Члан 8.

Назив изнад члана 13. и члан 13. мењају се и гласе:

„Уређење комуналне полиције

Члан 13.

Послови комуналне полиције се обављају у посебно образованим унутрашњим организационим јединицама у оквиру општинских, односно градских управа.

У комуналној полицији могу се образовати подручне организационе јединице за градску општину или више њих или за подручје општине, односно града одређено актом о унутрашњем уређењу комуналне полиције (у даљем тексту: организационе јединице).

Организационим јединицама руководе шефови тих јединица, који за свој рад и рад организационе јединице којом руководе одговарају начелнику комуналне полиције.

Изузетно од става 1. овог члана, општине, односно градови, могу заједничком одлуком да образују заједничку службу комуналне полиције.

Општина се може уговором закљученим са другом општином, односно градом споразумети да комунална полиција општине, односно града обавља послове комуналне полиције на њеној територији.“

Члан 9.

У члану 14. ст. 1. и 3. речи: „опште услове прописане за рад у органима града” замењују се речима: „услове за заснивање радног односа комуналног полицајца”.

Члан 10.

У члану 16. став 1. после тачке 8) додаје се тачка 9), која гласи:

„9) тражење обавештења.“

У члану 16. став 2. речи: „изрећи мандатну казну“ замењују се речима: „издати прекршајни налог“.

Члан 11.

У члану 19. став 1. после речи „полиције” тачка брише се и додају се запета и речи: „као и лице које се затекне на месту кршења прописа из делокруга комуналне полиције.”

Члан 12.

У члану 20. после става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Лице затечено у вршењу прекршаја из области која је у делокругу комуналне полиције чији је идентитет утврђен провером идентитета у складу са чланом 19. овог закона или на начин из става 1. овог члана, комунални полицајац ће без одлагања довести надлежном прекршајном суду.”

Члан 13.

У члану 21. после става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Ради вршења прегледа возила комунални полицајац задржаће возача на месту прегледа возила за време док овај преглед траје, а уколико постоји опасност да ће возач покушати да побегне са тог места управљајући возилом, употребиће средства за везивање.

Опасношћу из става 2. овог члана сматра се седање возача за управљач возила, укључивањем мотора у рад или предузимање друге радње којом возач показује очигледну намеру да покушава да побегне управљајући возилом.”

Досадашњи ст. 2, 3. и 4, постају ст. 4, 5. и 6.

Члан 14.

После члана 24. додаје се назив изнад члана и члан 24а, који гласи:

„Тражење обавештења

Члан 24а

У обављању послова комунални полицајац може затражити обавештење од грађанина да би спречио кршење прописа или открио учиниоца прекршаја из делокруга комуналне полиције, али грађанин није дужан да пружи тражено обавештење, нити му се оно може поново тражити.“

Члан 15.

У члану 25. после става 1. додају се ст. 2-4. који гласе:

„Овлашћења комуналне полиције према малолетним лицима примењују комунални полицајци посебно оспособљени за рад са малолетницима.

Овлашћења комуналне полиције према малолетном лицу примењују се у присуству родитеља или старатеља тог лица, односно, у случају да су недоступни, у присуству представника органа старатељства.

Присуство представника органа старатељства уместо родитеља може да се обезбеди, ако је могуће, и у случајевима када би присуство родитеља било штетно за малолетника изложеног насилним или сличним радњама родитеља, или би их толико иритирало да би у великој мери угрозило извршење задатка комуналне полиције.“

Члан 16.

Назив изнад члана 32. и члан 32. мењају се и гласе:

„Заснивање радног односа

Члан 32.

Радни однос за обављање послова комуналног полицајца заснива се по положеном испиту за обављање послова и примену овлашћења комуналног полицајца.

За заснивање радног односа, комунални полицајац, поред услова предвиђених прописима из члана 31. овог закона, мора да испуњава и посебне услове, и то да:

1) има психофизичке способности потребне за обављање послова комуналне полиције, које се доказују лекарским уверењем овлашћене здравствене установе;

2) комунални полицајци морају да имају стечено најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и најмање једну годину радног искуства у струци.

Министар надлежан за локалну самоуправу доноси пропис о начину утврђивања потребне психофизичке способности из става 2. тачка 1) овог члана и решењем овлашћује здравствену установу за утврђивање ове способности и издавање лекарских уверења о томе.

Приликом запошљавања у комуналној полицији посебно се води рачуна о родној, етничкој и другој равноправности и тежи пријему на рад жена и мушкараца из различитих друштвених група, са крајњим циљем да комунални полицајци одражавају структуру становништва општине, односно града у коме обављају послове комуналне полиције.

Изузетно, у радни однос за обављање послова комуналног полицајца може се примити професионални војник, преузимањем из Војске Србије, под условом да испуњава и остале услове предвиђене овим законом.”

Члан 17.

Члан 33. мења се и гласи:

„Стручно оспособљавање кандидата за комуналне полицајце обавезно се спроводи пре полагања испита за комуналног полицајца, и то по посебном програму.

Након завршетка стручног оспособљавања, кандидат за комуналног полицајца полаже испит за обављање послова и примену овлашћења комуналног полицајца (у даљем тексту: испит).

Комунални полицајца може послове комуналне полиције самостално да обавља после стручног оспособљавања и положеног испита.

Кандидат за комуналног полицајца дужан је да испит из става 1. овог члана положи најкасније у року од три месеца од дана завршетка стручног оспособљавања.

Стручно оспособљавање и полагање испита кандидата за заснивање радног односа у комуналној полицији који су успешно завршили стручно оспособљавање и положили стручни испит за потребе полиције у министарству надлежном за унутрашње послове, спроводи се по скраћеном поступку.

Стручно оспособљавање и полагање испита кандидата за заснивање радног односа у комуналној полицији спроводи се по скраћеном поступку и за кандидате који су активни или бивши професионални војници Војске Србије.”

Члан 18.

У члану 34. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Део састава комуналне полиције општине, односно градови су обавезни да упуте на стручно усавршавање за рад са малолетним лицима.”

Члан 19.

У члану 35. став 1. речи: „Испит из члана 32. став 1. тачка 2) и запета” бришу се.

Члан 20.

У члану 36. став 1. речи: „став 1.” замењују се речима: „став 2.”.

Члан 21.

После члана 49. додаје се члан 49а, који гласи:

„Члан 49а

У општинама које образују комуналну полицију у складу са овим законом, општинско веће, на предлог начелника комуналне полиције, донеће први стратешки план комуналне полиције најкасније у року од две године од дана ступања на снагу акта о образовању и унутрашњем уређењу комуналне полиције.”

Члан 22.

У члану 4, члану 5. став 1, члану 6. став 1, члану 7. став 1, члану 9. став 1. тач. 2), 3), 4) и 5), члану 12. став 1, члану 16. став 2, члану 17. став 1, члану 18. став 2, члану 19. став 2, члану 31, члану 35. став 3, члану 36. став 3, члану 39. став 2. и члану 41. ст. 1. и 2. испред речи: „град“, у одговарајућем падежу додају се речи: „општина, односно” у одговарајућем падежу.

Члан 23.

У члану 4. став 1, члану 7. став 3, члану 11. став 5, члану 29. став 5, члану 39. став 3, члану 41. став 3 и члану 45. испред речи: „скупштина града“ у одговарајућем падежу додају се речи: „скупштина општине, односно” у одговарајућем падежу.

Члан 24.

У члану 8. став 3. (који постаје став 5), члану 36. став 1. и члану 40. став 2. испред речи: „градоначелник“ у одговарајућем падежу додају се речи: „председник општине, односно” у одговарајућем падежу.

Члан 25.

У члану 15, члану 27. став 3. и члану 29. став 6. испред речи: „градске управе“ додају се речи: „општинске, односно”.

Члан 26.

Прописи донети за спровођење Закона о комуналној полицији („Службени гласник РС”, број 51/09) остају на снази.

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о комуналној полицији садржан је у члану 97. тачка 17. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује „друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом” и, с тим у вези, са одредбама Устава којима се уређују надлежности јединица локалне самоуправе и правила о уређењу органа тих јединица.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење Закона о изменама и допунама Закона о комуналној полицији јесте потреба да се комунална полиција образује и у општинама.

Наиме, потреба за увођењем комуналне полиције утврђена је на основу оцене да су у досадашњем функционисању општина уочене знатне тешкоће у одржавању комуналног реда и обезбеђењу ефикасног извршавања закона и других прописа и општих аката из области комуналне делатности које су у надлежности општине. Организовање овакве службе и њено функционисање у општинама допринеће како спречавању прекршаја комуналног реда, тако и превентивно деловати на спречавању тих прекршаја. На овај начин се општинама омогућује да, у сарадњи са полицијом и другим субјектима, преузму и реализују сопствени део одговорности за комунални и други ред у општини, а тиме и за безбедан и миран живот својих становника.

Изменама и допунама Закона се ствара правни оквир за организовање и деловање комуналне полиције, чије увођење треба да допринесе отклањању постојећих слабости у извршавању надлежности општина.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. предвиђа се образовање комуналне полиције и у општинама, ради обављања одређених комунално-полицијских послова којима се извршавају Уставом и законом утврђене надлежности општина, градова и града Београда и обезбеђује несметано обављање послова из њихове надлежности.

У члану 2. се предвиђа да се у општини, односно граду комунална полиција образује као унутрашња организациона јединица у саставу општинске, односно градске управе, или управе за поједине области, као и да број комуналних полицајаца унутар те јединице не може имати мањи од три извршиоца.

Решењем у члану 3. уређује се руковођење комуналном полицијом, као и могућност да послове комуналне полиције поред униформисаних комуналних полицајаца, у изузетним случајевима, могу обављати и комунални полицајци без службене униформе са ознакама, а ради што ефикаснијег обављања послова комуналне полиције. Такође, утврђује се обавеза стручног оспособљавања и усавршавања комуналних полицајаца.

У члану 4. предвиђа се проширење сарадње комуналне полиције са инспекцијским службама у општини, као и у граду као важно питање од кога зависи ефикасност комуналне полиције.

У члану 5. утврђују се односи сарадње између комуналне полиције и полиције, на начин који обезбеђује евиденцију података о тражиоцу података и разлосима за њихово достављање, како од стране полиције, тако и од стране комуналне полиције.

У члану 6. уређује се питање односа комуналне полиције општина и градова у обављању послова, на начин да међусобно сарађују, размењују податке, обавештења, организују заједничке састанке и друге видове узајамног пружања помоћи и размене позитивне праксе.

У члану 7. прописује се обавеза доношења стратешког плана комуналне полиције, тако што се као надлежни орган за доношење овог документа утврђује и општинско веће, поред градског већа.

У члану 8. прописују се правила за уређење комуналне полиције. У комуналној полицији могу се образовати подручне организационе јединице, којима руководе шефови тих јединица, одговорни начелнику комуналне полиције, као и начин и услови за образовање заједничке службе комуналне полиције за две или више општина, односно градова. Такође се прописује могућност да општина, односно град уговором са другом општином и градом уређује сва питања од значаја за обављање послова комуналне полиције друге општине или града на својој територији.

Решењем у члану 9. прописују се посебни услови за обављање послова начелника комуналне полиције и шефа организационе јединице.

У члану 10. проширују се постојећа овлашћења, увођењем новог, и то: тражење обавештења, што се ближе уређује у члану 14. Нацрта. Такође, досадашње овлашћење изрицање мандатне казне, замењује се овлашћењем издавања прекршајног налога.

Интенција овога закона јесте да се, ради делотворнијег обављања послова комуналне полиције, прецизирају и прошире њихове надлежности у примени овлашћења провере идентитета, довођења и прегледања лица и предмета, што је садржано у чл. 11, 12. и 13.

У члану 15. уређује се примена овлашћења комуналне полиције према малолетним лицима, што је од посебног значаја с обзиром на проблеме на које указују досадашња практична искуства у раду комуналне полиције у градовима.

У чл. 16, 17. и 18. садржане су одредбе које се односе на услове за заснивање радног односа комуналног полицајца, прописивање посебних услова за обављање послова и посебне облике оспособљавања и усавршавања, који укључују и обавезу полагања испита за обављање послова и примену овлашћења комуналног полицајца, као и обавезу да се део састава комуналне полиције упуту на стручно усавршавање за рад са малолетним лицима.

Решења предвиђена у чл. 19. и 20. су у складу са решењима из чл. 16, 17. и 18. наведеног нацрта закона.

Чланом 21. утврђује се рок за доношење првог стратешког плана комуналне полиције у општинама.

У чл. 22-25. садржане су све измене које се односе на допуну постојећег текста истим речима одговарајућег значења.

Чланом 26. утврђује се да прописи донети за спровођење Закона о комуналној полицији („Службени гласник РС”, број 51/09) остају на снази.

Чланом 27. утврђује се датум ступања на снагу закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

За Нацрт закона није потребно изградити анализу ефеката закона, с обзиром на то да се њиме не стварају нове обавезе за привредне и друге субјекте.

V. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства у буџету Републике Србије.

У буџетима општина, које желе да искористе право да образују комуналну полицију из овог закона, потребно је обезбедити додатна средства за образовање и почетак рада комуналне полиције, укључујући и средства за набавку униформе, ознака и опреме за рад, као и за оспособљавање и усавршавање комуналних полицајаца. Износ тих средстава зависиће првенствено од опредељења општина у погледу броја људства комуналне полиције. Остваривање права на образовање комуналне полиције у општинама обезбеђује се у складу са финансијским прописима, као и прописима који уређују максимални број запослених у јединицама локалне самоуправе. Увођењем комуналне полиције могу се очекивати увећани буџетски приходи од наплата новчаних казни за прекршаје, као и непосредни позитивни ефекти у виду буџетских уштеда који се могу постићи ефикасним деловањем комуналне полиције. Уз то, комунална полиција треба да доприноси бољој заштити људи и имовине у општинама.